

॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ येनेति येननिर्वेदेनपाशांश्छिंदंति ॥ १४ ॥ इतिस्त्रीपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेषष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ८ ॥ ॥ ९ ॥ ॥ १० ॥ ॥ ११ ॥ निधयःकालस्यकर्तव्यार्थसाधकाः अभिलिखितानिसर्वतःवयसाआयुषामुखदुःखजराव्याधिभिःकर्मणाअदृष्टरूपेणन्यस्तानि ॥ १२ ॥

मुखानिक्लतवोमासाःपादाद्वादशकीर्तिताः ॥ येतुदक्षंनिकुंतंतिमूषिकाःपन्नगास्तथा ॥ ११ ॥ राज्यहानितुतान्याहुर्भूतानांपरिचितकाः ॥ येतेमधुकरास्तत्र
कामास्तेपरिकीर्तिताः ॥ १२ ॥ यास्तुताबहुशोधाराःस्ववंतिमधुनिस्रवं ॥ तांस्तुकामरसान्विद्यायत्रमज्जंतिमानवाः ॥ १३ ॥ एवंसंसारचक्रस्यपरिवृत्तिविदु
र्बुधाः ॥ येनसंसारचक्रस्यपाशांश्छिंदंतिवैबुधाः ॥ १४ ॥ इतिश्रीमहाभारतेस्त्रीपर्वणिजलप्रदानिकप० विशोककरणेषष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ८ ॥ ॥ ९ ॥ ॥ १० ॥ ॥ ११ ॥ धृतराष्ट्रउवाच अहोभिहितमाख्यानंभवतातत्त्वदर्शिना ॥ भूयएवतुमेहर्षःश्रुत्वावागमृतंतव ॥ १ ॥ विदुरउवाच शृणुभूयःप्रवक्ष्यामिमार्गस्यैतस्य
विस्तरं ॥ यच्छ्रुत्वाविप्रमुच्यंतेसंसारेभ्योविचक्षणाः ॥ २ ॥ यथातुपुरुषोराजन्दीर्घमध्वानमास्थितः ॥ क्वचित्क्वचिच्छ्रमाच्छ्रांतःकुरुतेवासमेववा ॥ ३ ॥ एवंसं
सारपर्यायेगर्भवासेषुभारता ॥ कुर्वंतिदुर्बुधावासंमुच्यंतेतत्रपंडिताः ॥ ४ ॥ तस्मादध्वानमेवैतमाहुःशास्त्रविदोजनाः ॥ यत्तुसंसारगहनंवनमाहुर्मनीषिणः ॥ ५ ॥ सोयंलोकसमावर्तमर्त्यानांभरतर्षभ ॥ चराणांस्थावराणांचनगृध्येत्तत्रपंडितः ॥ ६ ॥ शारीरामानसाश्चैवमर्त्यानांयेतुव्याधयः ॥ प्रत्यक्षाश्चपरोक्षाश्चते
व्यालाःकथिताबुधैः ॥ ७ ॥ क्लिश्यमानाश्चतैर्नित्यंवार्यमाणाश्चभारत ॥ स्वकर्मभिर्महाव्यालैर्नोद्विजंत्यल्पबुद्धयः ॥ ८ ॥ अथापितैर्विमुच्येतव्याधिभिःपुरुषो
नृप ॥ आवृणोत्येवतंपश्चाज्जरारूपविनाशिनी ॥ ९ ॥ शब्दरूपरसस्पर्शगंधैश्चविविधैरपि ॥ मज्जमांसमहापंकेनिरालंबेसमंततः ॥ १० ॥ संवत्सराश्चमासाश्च
पक्षाहोरात्रसंधयः ॥ क्रमेणास्योपयुजंतिरूपमायुस्तथैवच ॥ ११ ॥ एतेकालस्यनिधयोनेतान्जानंतिदुर्बुधाः ॥ धात्राभिलिखितान्याहुःसर्वभूतानिकर्मणा
॥ १२ ॥ रथःशरीरंभूतानांसत्वमाहुस्तुसारथिं ॥ इंद्रियाणिहयानाहुःकर्मबुद्धिस्तुरश्मयः ॥ १३ ॥ तेषांहयानांयोवेगंधावतामनुधावति ॥ सतुसंसारचक्रेस्मिं
श्चक्रवत्परिवर्तते ॥ १४ ॥ यस्तान्संयमतेबुद्ध्यासंयतो ननिवर्तते ॥ येतुसंसारचक्रेस्मिंश्चक्रवत्परिवर्तिते ॥ १५ ॥

सत्वंबुद्धिः कर्मबुद्धिर्मनः मनःप्रग्रहमेवचेतिश्रुतेः ॥ १३ ॥ यःसंघाताभिमानिभोक्ता वेगंअनुधावतिकर्ममार्गप्रवृत्तिअनुसरति परिवर्ततेभ्रमति ॥ १४ ॥ यःसंयतःसंयमी तान्इंद्रियाद्यान्संयमतेसंयच्छते
सननिवर्तते संसारेमृतःसन्नपुनरावर्तते ॥ १५ ॥